

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0 Revisjonsdato: 10.01.2023 SDS nummer: 102000000000 Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1 Produktidentifikator**

Varenavn : PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml
UFI : 5J04-R06H-800W-VGWF
Produktkode : 08332102F01

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Denne informasjonen er ikke tilgjengelig.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Foretaket : ECKART GmbH
Guentersthal 4
91235 Hartenstein
Telefon : +499152770
Telefaks : +499152777008
E-postadressen til personen som er ansvarlig for SDS-en : msds.eckart@altana.com

1.4 Nødtelefonnummer

NCEC: +44 1235 239670 (Europe)
Call and response in your language is possible.
Contract no. ECKART29003-NCEC.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen****Klassifisering (FORORDNING (EF) nr. 1272/2008)**

Aerosoler, Kategori 1	H222: Ekstremt brannfarlig aerosol. H229: Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
Hudirritasjon, Kategori 2	H315: Irriterer huden.
Øyeirritasjon, Kategori 2	H319: Gir alvorlig øyeirritasjon.
Spesifikk målorgan systemisk giftighet - enkel utsettelse, Kategori 3, Sentralnervesystem	H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Langsiktig (kronisk) fare for vannmiljøet, Kategori 3	H412: Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2 Merkingselementer**Merking (FORORDNING (EF) nr. 1272/2008)**

PANDURO Clear lacquer Spray 150 mlUtgave
6.0Revisjonsdato:
10.01.2023SDS nummer:
102000000000Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

Farepiktogrammer :

Varselord :

Fare

Faresetninger :

H222
H229Ekstremt brannfarlig aerosol.
Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
Irriterer huden.
Gir alvorlig øyeirritasjon.
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.H315
H319
H336
H412

Sikkerhetssetninger :

P101

Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
Oppbevares utilgjengelig for barn.

P102

Forebygging:

P210

Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder.
Røyking forbudt.

P211

Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.

P251

Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

P271

Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.

Lagring:

P405

Oppbevares innelåst.

P410 + P412

Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C / 122 °F.

Avhending:

P501

Innhold/ beholder leveres til godkjent avfallsanlegg.

Risikobestemmende komponent(er) ved etikettering:

n-butylacetat

aceton

solvent nafta (petroleum), lett aromatisk

butan-1-ol

Tilleggsmerking

EUH208

Inneholder metylmetakrylat, n-butylmetakrylat. Kan gi en allergisk reaksjon.

2.3 Andre farer

Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB).

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave
6.0Revisjonsdato:
10.01.2023SDS nummer:
102000000000

Utskriftsdato: 29.03.2023

Dato for første utgave: 29.01.2014

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Farlige komponenter

Kjemisk navn	CAS-nr. EC-nr. Indeks-Nr. Registreringsnummer	Klassifisering FORORDNING (EF) nr. 1272/2008	Konsentrasjon (% w/w)
n-butylacetat	123-86-4 204-658-1 607-025-00-1 01-2119485493-29	Flam. Liq. 3; H226 STOT SE 3; H336	>= 10 - < 20
propan	74-98-6 200-827-9 601-003-00-5	Flam. Gas 1A; H220	>= 10 - < 20
butan	106-97-8 203-448-7 601-004-00-0	Flam. Gas 1A; H220	>= 10 - < 20
acetone	67-64-1 200-662-2 606-001-00-8 01-2119471330-49	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336	>= 10 - < 20
xylene	1330-20-7 215-535-7 601-022-00-9	Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 4; H332 Acute Tox. 4; H312 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335 STOT RE 2; H373 Asp. Tox. 1; H304	>= 1 - < 10
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	64742-95-6 918-668-5	Flam. Liq. 3; H226 STOT SE 3; H336 STOT SE 3; H335 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411	>= 2,5 - < 10
butan-1-ol	71-36-3 200-751-6 603-004-00-6 01-2119484630-38	Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 4; H302 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H336 STOT SE 3; H335	>= 1 - < 3
metylmetakrylat	80-62-6 201-297-1 607-035-00-6	Flam. Liq. 2; H225 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 STOT SE 3; H335	>= 0,1 - < 1
n-butylmetakrylat	97-88-1 202-615-1 607-033-00-5	Flam. Liq. 3; H226 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319	>= 0,1 - < 1

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0 Revisjonsdato: 10.01.2023 SDS nummer: 102000000000 Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

		Skin Sens. 1; H317 STOT SE 3; H335	
--	--	---------------------------------------	--

For forklaring på forkortelser, se seksjon 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- Generell anbefaling : Flytt bort fra faresone.
Vis dette sikkerhetsdatabladet til tilstedeværende lege.
- Ved innånding : Kontakt lege ved betydelig påvirkning.
Ved bevisstløshet legges pasienten i sideleie. Søk legeråd.
- Ved hudkontakt : Hvis hudirritasjonen vedvarer, oppsøk lege.
Hvis på huden, skyll grundig med vann.
Hvis på klærne, fjern disse.
- Ved øyekontakt : Skyll øyet/øynene med mye vann.
Fjern kontaktlinser.
Hold øyet åpent under skyllingen.
- Ved svelging : Hold luftveien åpent.
Gi ikke melk eller alkoholholdige drikker.
Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person.
Tilkall lege hvis symptomene vedvarer.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

- Risikoer : Irriterer huden.
Gir alvorlig øyeirritasjon.
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Denne informasjonen er ikke tilgjengelig.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak**5.1 Sløkkingsmidler**

- Egnede sløkkingsmidler : Tørr sand
Karbondioksid (CO₂)
Alkoholresistent skum
ABC pulver
- Alkoholresistent skum
Karbondioksid (CO₂)
Tørrkemikalier
- Uegnede sløkkingsmidler : Vann
- Vannstråle med høyt volum

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0	Revisjonsdato: 10.01.2023	SDS nummer: 102000000000	Utskriftsdato: 29.03.2023 Dato for første utgave: 29.01.2014
---------------	------------------------------	-----------------------------	---

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Spesielle farer ved
brannslukking : Ikke la spillvann fra brannslukking komme inn i avløpene eller vannløpene.

5.3 Råd til brannmannskaper

Særlig verneutstyr for
brannslukkingsmannskaper : Bruk om nødvendig trykkluftmaske ved brannslukning.

Utfyllende opplysninger : Kontaminert brannslukningsvann samles opp adskilt, må ikke slippes.
Brannrester og kontaminert brannslukningsvann må fjernes i overensstemmelse med de lokale myndigheters forskrifter.
Av sikkerhetshensyn i tilfelle av brann bør kannene være lagret separat i lukkede omgivelser.
Bruk vannspray for å kjøle ned lukkede beholdere helt.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp**6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Personlige forholdsregler : Bruk eget verneutstyr.
Unngå innånding av støv.
Sørg for skikkelig ventilasjon.
Alle tennkilder fjernes.
Evakuer personalet til sikkert område.
Vis forsiktighet for oppsamling av damper som danner eksplosive konsentrasjoner. Damper kan samles på lave områder.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forsiktighetsregler med
hensyn til miljø : Forhindre at materialet tømmes i kloakken.
Forhindre ytterligere lekkasje eller søl dersom det er forsvarlig.
Dersom produktet forurenses elver og innsjøer eller avløp, bør relevante myndigheter informeres.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder til opprydding og
rengjøring : Plukk opp og overfør til beholdere som er skikkelig merket.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: Håndtering og lagring**7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0 Revisjonsdato: 10.01.2023 SDS nummer: 102000000000 Utskriftsdato: 29.03.2023
 Dato for første utgave: 29.01.2014

- Råd om trygg håndtering : Innånd ikke damper/støv.
 Unngå direkte kontakt - innhent spesielle opplysninger før bruk.
 Unngå kontakt med huden og øynene.
 For personlig beskyttelse, se seksjon 8.
 Røyking samt inntak av mat og drikke bør forbys i anvendelsesområdet.
 Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
 Sørg for tilstrekkelig luftgjennomgang og/eller avtrekk i arbeidsrom.
 Avhend rensevann i overensstemmelse med lokale og nasjonale forskrifter.
- Råd angående beskyttelse mot brann og eksplosjon : Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet (som kann forårsake antennelse av organiske damper). Bruk bare utstyr som er sikret mot eksplosjon. Hold unna åpen flamme, hete overflater og antenningskilder.
- Hygienetiltak : Det må ikke spises eller drikkes under bruk. Det må ikke røykes under bruk. Vask hendene før arbeidspauser og etter arbeidstidens slutt.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

- Krav til lagringsområder og containere : ADVARSEL: Aerosols er under trykk. Hold unna direkte sollys og temperaturer over 50 °C. Ikke tving åpen eller kast i flammer selv etter bruk. Ikke spray på flammer eller glovarme gjenstander. Røyking forbudt. Hold beholderen tett lukket på et tørt og godt ventilert sted. Åpne beholdere må lukkes med forsiktighet og lagres i oppreist stilling for å hindre lekkasje. Observer forsiktighetstiltakene på etiketten. Elektriske installasjoner / arbeidsmaterialer må rette seg etter de teknologiske sikkerhetsstandardene.

- Ytterligere informasjon om lagringsstabilitet : Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Denne informasjonen er ikke tilgjengelig.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Eksponeringsgrenser i arbeid

Komponenter	CAS-nr.	Verditype (Form for utsettelse)	Kontrollparametere	Grunnlag
n-butylacetat	123-86-4	GV	50 ppm 241 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
		STEL	150 ppm 723 mg/m ³	2019/1831/E U
Utfyllende opplysninger	rettleiande			
		TWA	50 ppm	2019/1831/E

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave
6.0

Revisjonsdato:
10.01.2023

SDS nummer:
102000000000

Utskriftsdato: 29.03.2023

Dato for første utgave: 29.01.2014

			241 mg/m ³	U
Utfyllende opplysninger	rettleiande			
		S	150 ppm 723 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
propan	74-98-6	GV	500 ppm 900 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
butan	106-97-8	GV	250 ppm 600 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
acetone	67-64-1	TWA	500 ppm 1.210 mg/m ³	2000/39/EC
Utfyllende opplysninger	rettleiande			
		GV	125 ppm 295 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
Utfyllende opplysninger	EU har en veiledende grenseverdi og/eller anmerkning for stoffet.			
xylene	1330-20-7	TWA	50 ppm 221 mg/m ³	2000/39/EC
Utfyllende opplysninger	Identifiserer muligheten for betydelig opptak gjennom huden, rettleiande			
		STEL	100 ppm 442 mg/m ³	2000/39/EC
Utfyllende opplysninger	Identifiserer muligheten for betydelig opptak gjennom huden, rettleiande			
		GV	25 ppm 108 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
Utfyllende opplysninger	EU har en veiledende grenseverdi og/eller anmerkning for stoffet., Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.			
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	64742-95-6	GV	25 ppm 120 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
butan-1-ol	71-36-3	T	25 ppm 75 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
Utfyllende opplysninger	Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden., Takverdi er en øyeblikksverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et kjemikalie i pustesonen som ikke skal overskrides.			
metylmetakrylat	80-62-6	TWA	50 ppm	2009/161/EU
Utfyllende opplysninger	rettleiande			
		STEL	100 ppm	2009/161/EU
Utfyllende opplysninger	rettleiande			
		GV	25 ppm 100 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358
Utfyllende opplysninger	EU har en veiledende grenseverdi og/eller anmerkning for stoffet., Kjemikalier som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier, eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt.			
		S	100 ppm 400 mg/m ³	FOR-2011-12-06-1358

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

 Utgave
6.0

 Revisjonsdato:
10.01.2023

 SDS nummer:
102000000000

Utskriftsdato: 29.03.2023

Dato for første utgave: 29.01.2014

Utfyllende opplysninger	Korttidsverdi er en verdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker som ikke skal overskrides i en fastsatt referanseperiode. Referanseperioden er 15 minutter hvis ikke annet er oppgitt., EU har en veiledende grenseverdi og/eller anmerkning for stoffet., Kjemikalier som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier, eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt.			
n-butylmetakrylat	97-88-1	GV	10 ppm 59 mg/m ³	FOR-2011- 12-06-1358
Utfyllende opplysninger	Kjemikalier som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier, eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt.			

Avledede ingen virkning nivå (DNEL) i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006:

Stoffnavn	Anvendelse	Utsettelsesruter	Potensielle helsevirkninger	Verdi	
n-butylacetat	Arbeidstakere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	300 mg/m ³	
			Akutt - systemiske virkninger	960 mg/m ³	
	Arbeidstakere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	300 mg/m ³	
			Akutt - lokale virkninger	600 mg/m ³	
	Arbeidstakere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	7 mg/kg	
			Akutt - systemiske virkninger	11 mg/kg	
	Forbrukere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	35,7 mg/m ³	
			Akutt - systemiske virkninger	300 mg/m ³	
		Innånding	Langtrids - lokale virkninger	35,7 mg/m ³	
			Akutt - lokale virkninger	300 mg/m ³	
		Forbrukere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	3,4 mg/kg
				Akutt - systemiske virkninger	6 mg/kg
Forbrukere	Svelging	Langtids - systemiske virkninger	2 mg/kg		
		Akutt - systemiske virkninger	2 mg/kg		
acetone	Arbeidstakere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	186 mg/kg	

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave
6.0

Revisjonsdato:
10.01.2023

SDS nummer:
102000000000

Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

	Arbeidstakere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	1210 mg/m ³
	Forbrukere	Svelging	Langtids - systemiske virkninger	62 mg/kg
	Forbrukere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	62 mg/kg
	Forbrukere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	200 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Akutt - lokale virkninger	2420 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Akutt - systemiske virkninger	1210 mg/m ³
xylen	Arbeidstakere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	221 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	77 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Akutt - systemiske virkninger	289 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Akutt - lokale virkninger	289 mg/m ³
	Arbeidstakere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	180 mg/kg
	Forbrukere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	65,3 mg/m ³
	Forbrukere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	14,8 mg/m ³
	Forbrukere	Innånding	Akutt - systemiske virkninger	174 mg/m ³
	Forbrukere	Innånding	Akutt - lokale virkninger	174 mg/m ³
	Forbrukere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	108 mg/kg
	Forbrukere	Svelging	Langtids - systemiske virkninger	1,6 mg/kg
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	Arbeidstakere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	150 mg/m ³
	Arbeidstakere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	25 mg/kg
	Forbrukere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	11 mg/kg

PANDURO Clear lacquer Spray 150 mlUtgave
6.0Revisjonsdato:
10.01.2023SDS nummer:
102000000000

Utskriftsdato: 29.03.2023

Dato for første utgave: 29.01.2014

	Forbrukere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	32 mg/m ³
	Forbrukere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	11 mg/kg
	Forbrukere	Svelging	Langtids - systemiske virkninger	11 mg/kg
butan-1-ol	Arbeidstakere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	310 mg/m ³
	Arbeidstakere	Oral	Langtids - systemiske virkninger	3,125 mg/kg
	Forbrukere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	55,357 mg/m ³
	Forbrukere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	55 mg/m ³
	Forbrukere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	3,125 mg/kg
	Forbrukere	Oral	Langtids - systemiske virkninger	1,5625 mg/kg
metylmetakrylat	Arbeidstakere	Hudkontakt	Langtrids - lokale virkninger	1,5 mg/cm ²
	Arbeidstakere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	13,67 mg/kg
	Arbeidstakere	Hudkontakt	Akutt - lokale virkninger	1,5 mg/cm ²
	Forbrukere	Hudkontakt	Langtrids - lokale virkninger	1,5 mg/cm ²
	Forbrukere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	8,2 mg/kg
	Forbrukere	Hudkontakt	Akutt - lokale virkninger	1,5 mg/cm ²
	Forbrukere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	74,3 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	210 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	210 mg/m ³
	Forbrukere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	105 mg/m ³
n-butylmetakrylat	Arbeidstakere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	415,9 mg/m ³
	Arbeidstakere	Innånding	Langtrids - lokale	409 mg/m ³

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

 Utgave
6.0

 Revisjonsdato:
10.01.2023

 SDS nummer:
102000000000

Utskriftsdato: 29.03.2023

Dato for første utgave: 29.01.2014

	Arbeidstakere	Hudkontakt	virkninger Langtids - systemiske virkninger	5 mg/kg
	Forbrukere	Innånding	Langtrids - lokale virkninger	366,4 mg/m ³
	Forbrukere	Innånding	Langtids - systemiske virkninger	66,5 mg/m ³
	Forbrukere	Hudkontakt	Langtids - systemiske virkninger	3 mg/kg

Forutsagt ingen virkning konsentrasjon (PNEC) i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006:

Stoffnavn	Miljøfelt	Verdi
n-butylacetat	Ferskvann	0,18 mg/l
	Sjøvann	0,018 mg/l
	STP	35,6 mg/l
	Ferskvannbunnfall	0,981 mg/kg
	Sjøbunnfall	0,098 mg/kg
acetone	Jord	0,0903 mg/kg
	Jord	29,5 mg/kg
	Ferskvann	10,6 mg/l
	Ferskvannbunnfall	30,4 mg/kg
	Sjøvann	1,06 mg/l
xylen	Sjøbunnfall	3,04 mg/kg
	STP	100 mg/l
	periodical release	21 mg/l
	Ferskvann	0,327 mg/l
	Sjøvann	0,327 mg/l
	Ferskvannbunnfall	12,46 mg/kg tørr vekt (d.w.)
	Sjøbunnfall	12,46 mg/kg tørr vekt (d.w.)
	Jord	2,31 mg/kg tørr vekt (d.w.)
	STP	6,58 mg/l
	periodical release	0,327 mg/l
butan-1-ol	Ferskvann	0,082 mg/l
	Sjøvann	0,0082 mg/l
	Intermittent Release	2,25 mg/l
	STP	2476 mg/l
	Ferskvannbunnfall	0,178 mg/kg
metylmetakrylat	Sjøbunnfall	0,0178 mg/kg
	Jord	0,015 mg/kg
	Ferskvann	0,94 mg/l
	Ferskvannbunnfall	5,74 mg/kg
	Jord	1,47 mg/kg
n-butylmetakrylat	Ferskvann	0,169 mg/l
	Sjøvann	0,169 mg/l

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0	Revisjonsdato: 10.01.2023	SDS nummer: 102000000000	Utskriftsdato: 29.03.2023 Dato for første utgave: 29.01.2014
---------------	------------------------------	-----------------------------	---

8.2 Eksponeringskontroll**Personlig verneutstyr**

Øyevern : Tettsittende vernebriller
Håndvern
Materiale : Løsningsmiddelresistente hansker (butylgummi)

Bemerkning : Vær oppmerksom på informasjonen gitt av produsenten når det gjelder permeabilitet og gjennombruddstider, og for spesielle arbeidsplass tilstander (mekanisk påkjenning, kontaktvarighet). Den nøyaktige gjennombruddstiden kan oppnås fra vernehanskeprodusenten og dette må observeres. Vennligst følg instruksjonene som gjelder permeabilitet og gjennombruddstid som leveres av hanskeleverandøren. Vær også oppmerksom på de spesifikke lokale forholdene som produktet brukes under som for eksempel fare for kutt, skrubbsår og kontakttid. Anbefalt forebyggende hudvern Hud bør vaskes etter kontakt. Hvorvidt spesielle arbeidsplasser passer for vernehanskene bør drøftes med hanskeprodusentene.

Hud- og kroppsvern : Velg kroppsbeskyttelse I henhold til mengden og konsentrasjonen av farlige stoffer på arbeidsstedet.
Åndedrettsvern : I tilfelle dannelse av damp, bruk pusteapparat med godkjent filter.
I tilfelle støv- eller aerosoldannelse, bruk pusteapparat med godkjent filter.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Utseende : aerosol
Farge : fargeløs
Lukt : karakteristisk
Luktterskel : Ingen data tilgjengelig
pH-verdi : stoff / blanding er ikke-oppløselig (i vann)
Frysepunkt : Ingen data tilgjengelig
Kokepunkt/kokeområde : -44 °C
Flammepunkt : -97 °C
Fordampingshastighet : Ingen data tilgjengelig
Antennelighet (fast stoff, gass) : Ingen data tilgjengelig
Selvtenning : Ingen data tilgjengelig
Selvantennelsestemperatur : Ingen data tilgjengelig
Glødetemperatur : Ingen data tilgjengelig
Dekomponeringstemperatur : Ingen data tilgjengelig

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0 Revisjonsdato: 10.01.2023 SDS nummer: 102000000000 Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

Eksplorative egenskaper	: Ingen data tilgjengelig
Oksidasjonsegenskaper	: Ingen data tilgjengelig
Øvre eksplosjonsgrense / Øvre brennbarhetsgrense	: Ingen data tilgjengelig
Nedre eksplosjonsgrense / Nedre brennbarhetsgrense	: Ingen data tilgjengelig
Damptrykk	: Ingen data tilgjengelig
Relativ damp tetthet	: Ingen data tilgjengelig
Relativ tetthet	: Ingen data tilgjengelig
Relativ tetthet	: 0,72 g/cm ³
Volumtetthet	: Ingen data tilgjengelig
Løselighet(er)	
Vannløselighet	: ikke blandbar
Løselighet i andre løsningsmidler	: Ingen data tilgjengelig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	: Ingen data tilgjengelig
Dekomponeringstemperatur	: Ingen data tilgjengelig
Viskositet, dynamisk	: Ingen data tilgjengelig
Viskositet, kinematisk	: Ingen data tilgjengelig
Strømningstid	: Ingen data tilgjengelig

9.2 Andre opplysninger

Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

10.2 Kjemisk stabilitet

Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Farlige reaksjoner : Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4 Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås : Varme, flammer og gnister.

10.5 Uforenlige materialer**10.6 Farlige nedbrytingsprodukter**

Kontakt med vann eller fuktig luft : Denne informasjonen er ikke tilgjengelig.

Termisk nedbrytning : Denne informasjonen er ikke tilgjengelig.

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0 Revisjonsdato: 10.01.2023 SDS nummer: 102000000000 Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger****Akutt giftighet**

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Produkt:

Akutt oral giftighet : Akutt giftighetsberegning: > 2.000 mg/kg
Metode: Beregningsmetode

Akutt toksisitet ved innånding : Akutt giftighetsberegning: > 5 mg/l
Eksponeeringstid: 4 h
Prøveatmosfære: støv/yr
Metode: Beregningsmetode

Akutt giftighet på hud : Akutt giftighetsberegning: > 2.000 mg/kg
Metode: Beregningsmetode

Komponenter:**aceton:**

Akutt oral giftighet : LD50 (Kanin): 4.700 - 5.800 mg/kg
(Mus): 3.000 mg/kg
(Rotte): 9.800 mg/kg

Akutt toksisitet ved innånding : LC50 (Rotte): 76 mg/l
Eksponeeringstid: 4 h
Prøveatmosfære: damp

Akutt giftighet på hud : LD50 (Kanin): > 2.000 mg/kg

xylene:

Akutt toksisitet ved innånding : Vurdering: Komponenten/blandingen er moderat toksisk etter kort-tids inhalasjon.

solvent nafta (petroleum), lett aromatisk:

Akutt oral giftighet : LD50 (Rotte): 3.492 mg/kg

Akutt giftighet på hud : LD50 (Kanin): > 3.160 mg/kg

Hudetsing / Hudirritasjon

Irriterer huden.

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0	Revisjonsdato: 10.01.2023	SDS nummer: 102000000000	Utskriftsdato: 29.03.2023 Dato for første utgave: 29.01.2014
---------------	------------------------------	-----------------------------	---

Produkt:

Bemerkning: Kan forårsake hudirritasjon hos følsomme personer.

Komponenter:**acetone:**

Bemerkning: Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan forårsake at det naturlige fettene i huden forsvinner, noe som resulterer i uttørring av huden.

xylene:

Resultat: Hudirritasjon

butan-1-ol:

Resultat: Hudirritasjon

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Gir alvorlig øyeirritasjon.

Produkt:

Bemerkning: Øyeirritasjon

Komponenter:**acetone:**

Resultat: Øyeirritasjon

xylene:

Resultat: Øyeirritasjon

butan-1-ol:

Resultat: Ugjenkallelige/ureversible virkninger på øyet

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt**Hudsensibilisering**

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Åndedrett sensibilisering

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Komponenter:**solvent nafta (petroleum), lett aromatisk:**

Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller- Vurdering : Klassifisert i henhold til benzen-innhold <0,1 % (forskrift (EU) 1272/2008, vedlegg VI, del 3, merknad P)

PANDURO Clear lacquer Spray 150 mlUtgave
6.0Revisjonsdato:
10.01.2023SDS nummer:
102000000000

Utskriftsdato: 29.03.2023

Dato for første utgave: 29.01.2014

Kreftframkallende egenskap

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Komponenter:**solvent nafta (petroleum), lett aromatisk:**Kreftframkallende egenskap - : Klassifisert i henhold til benzen-innhold <0,1 % (forskrift (EU)
Vurdering 1272/2008, vedlegg VI, del 3, merknad P)**Reproduksjonstoksisitet**

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Spesifikk målorgan systemisk giftighet (Enkelteksponering)

Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

Komponenter:**n-butylacetat:**

Vurdering: Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

aceton:

Vurdering: Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

xylen:

Vurdering: Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

solvent nafta (petroleum), lett aromatisk:

Vurdering: Kan forårsake irritasjon av luftveiene., Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

butan-1-ol:

Vurdering: Stoffet eller blandingen klassifiseres som spesifikk målorgangift, enkel utsettelse, kategori 3 med narkotiske virkninger., Stoffet eller blandingen klassifiseres som spesifikk målorgan gift, enkel utsettelse, kategori 3 med irritasjon av pusterøret.

Spesifikk målorgan systemisk giftighet (gjentatt eksponering)

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Komponenter:**xylen:**

Målorganer: Sentralnervesystem

Vurdering: Stoffet eller blandingen klassifiseres som spesifikk målorgangift, gjentatt utsettelse, kategori 2.

Aspirasjonsfare

Ikke klassifisert i henhold til tilgjengelig informasjon.

Komponenter:**xylen:**

PANDURO Clear lacquer Spray 150 mlUtgave
6.0Revisjonsdato:
10.01.2023SDS nummer:
102000000000Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

solvent nafta (petroleum), lett aromatisk:

Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

Utfyllende opplysninger**Produkt:**

Bemerkning: Symptomer på overeksponering kan være hodepine, svimmelhet, tretthet, kvalme og oppkastning.

Konsentrasjoner vesentlig over den administrative normverdien kan forårsake bedøvende virkninger.

Løsningsmidler kan avfette huden.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Giftighet****Komponenter:****acetone:**

Toksisitet til dafnia og andre virvelløse dyr som lever i vann : (Daphnia magna (magna-vannloppe)): 21.600 mg/l

solvent nafta (petroleum), lett aromatisk:**Ekotoksikologibedømmelse**

Langsiktig (kronisk) fare for vannmiljøet : Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Ingen data tilgjengelig

12.3 Bioakkumuleringsevne

Ingen data tilgjengelig

12.4 Mobilitet i jord

Ingen data tilgjengelig

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**Produkt:**

Vurdering : Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB)..

12.6 Andre skadevirkninger**Produkt:**

Økologisk tilleggsinformasjon : Det kan ikke utelukkes at stoffet er farlig for omgivelsene ved profesjonell håndtering eller fjerning.
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0	Revisjonsdato: 10.01.2023	SDS nummer: 102000000000	Utskriftsdato: 29.03.2023 Dato for første utgave: 29.01.2014
---------------	------------------------------	-----------------------------	---

AVSNITT 13: Sluttbehandling

Europeisk avfallskatalog : 16 05 04 - gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt : Ikke la produktet komme ned i avløp, vannløp eller jord. Forurens ikke vann, kanaler eller grøfter med kjemikaliet eller brukt beholder.
Sent til et avfallforvaltningsfirma med lisens.
I overensstemmelse med lokale og nasjonale forskrifter.

Forurenset emballasje : Tøm ut resterende innhold.
Avhend på samme måte som ubrukt produkt.
Tomme beholdere må ikke brukes igjen.
Brenn ikke, eller bruk skjærebrenner på det tomme fatet.
I overensstemmelse med lokale og nasjonale forskrifter.

AVSNITT 14: Transportopplysninger**14.1 FN-nummer**

ADR : UN 1950

IMDG : UN 1950

IATA : UN 1950

14.2 FN-forsendelsesnavn

ADR : AEROSOLBEHOLDERE

IMDG : AEROSOLS

IATA : Aerosols, flammable

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR : 2

IMDG : 2.1

IATA : 2.1

14.4 Emballasjegruppe

ADR
Emballasjegruppe : Ikke tildelt av forskrift
Klassifiseringkode : 5F
Etiketter : 2.1
Tunnel restriksjonskode : (D)

IMDG

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0 Revisjonsdato: 10.01.2023 SDS nummer: 102000000000 Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

Emballasjegruppe : Ikke tildelt av forskrift
Etiketter : 2.1

IATA (Last)

Emballeringsinstruksjon (fraktfly) : 203
Pakkingsinstruksjon (LQ) : Y203
Emballasjegruppe : Ikke tildelt av forskrift
Etiketter : Flammable Gas

IATA (Passasjer)

Emballeringsinstruksjon (passasjerfly) : 203
Pakkingsinstruksjon (LQ) : Y203
Emballasjegruppe : Ikke tildelt av forskrift
Etiketter : Flammable Gas

14.5 Miljøfarer**ADR**

Miljøskadelig : nei

IMDG

Havforurensende stoff : nei

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke anvendbar

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ugyldig for produktet i den leverte utgave.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk**15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

REACH - Kandidatliste over stoffer med svært høy bekymring for autorisasjon (Artikkel 59) : Ikke anvendbar
Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1005/2009 av 16. september 2009 om stoffer som bryter ned ozonlaget : Ikke anvendbar
Regulering (EF) 2019/1021 vedrørende persistente organiske forurensninger : Ikke anvendbar
REACH - Restriksjoner for produksjonen, markedsføringen og bruken av visse farlige substanser, prepareringer og artikler (vedheng XVII) : Begrensninger for følgende innføringer bør vurderes:
n-butylacetat (Nummer på listen 3)
propan (Nummer på listen 40)
butan (Nummer på listen 40, 29, 28)
acetone (Nummer på listen 3)
xylen (Nummer på listen 3)
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk (Nummer på listen 3)
butan-1-ol (Nummer på listen 3)

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave 6.0 Revisjonsdato: 10.01.2023 SDS nummer: 102000000000 Utskriftsdato: 29.03.2023
Dato for første utgave: 29.01.2014

		metylmetakrylat (Nummer på listen 40, 3)
		n-butylmetakrylat (Nummer på listen 40, 3)
REACH - Kandidatliste over stoffer med svært høy bekymring for autorisasjon (Artikkel 59).	:	Ikke anvendbar
Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1005/2009 av 16. september 2009 om stoffer som bryter ned ozonlaget	:	Ikke anvendbar
Regulering (EF) 2019/1021 vedrørende persistente organiske forurensninger	:	Ikke anvendbar
REACH - Restriksjoner for produksjonen, markedsføringen og bruken av visse farlige substanser, prepareringer og artikler (vedheng XVII)	:	Begrensninger for følgende innføringer bør vurderes: n-butylacetat (Nummer på listen 3) propan (Nummer på listen 40) butan (Nummer på listen 40, 29, 28) acetone (Nummer på listen 3) xylen (Nummer på listen 3) solvent nafta (petroleum), lett aromatisk (Nummer på listen 3) butan-1-ol (Nummer på listen 3) metylmetakrylat (Nummer på listen 40, 3) n-butylmetakrylat (Nummer på listen 40, 3)
Produktregistreringsnummer	:	170993

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: Andre opplysninger**Fullstendig tekst til H-setninger**

H220	:	Ekstremt brannfarlig gass.
H225	:	Meget brannfarlig væske og damp.
H226	:	Brannfarlig væske og damp.
H302	:	Farlig ved svelging.
H304	:	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	:	Farlig ved hudkontakt.
H315	:	Irriterer huden.
H317	:	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318	:	Gir alvorlig øyeskade.
H319	:	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332	:	Farlig ved innånding.
H335	:	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336	:	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H373	:	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave	Revisjonsdato:	SDS nummer:	Utskriftsdato: 29.03.2023
6.0	10.01.2023	102000000000	Dato for første utgave: 29.01.2014

H411 : Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Full tekst av andre forkortelser

Acute Tox.	: Akutt giftighet
Aquatic Chronic	: Langsiktig (kronisk) fare for vannmiljøet
Asp. Tox.	: Aspirasjonsfare
Eye Dam.	: Alvorlig øyenskade
Eye Irrit.	: Øyeirritasjon
Flam. Gas	: Brennbare gasser
Flam. Liq.	: Brennbare væsker
Skin Irrit.	: Hudirritasjon
Skin Sens.	: Hudsensibilisering
STOT RE	: Spesifikk målorgan systemisk giftighet - gjentatt utsettelse
STOT SE	: Spesifikk målorgan systemisk giftighet - enkel utsettelse
2000/39/EC	: Kommisjonsdirektiv 2000/39/EF om fastsetjing av ei første liste over rettleiande grenseverdier for eksponering i arbeidet
2009/161/EU	: Europa. KOMMISJONSDIREKTIV 2009/161/EU etablerer en tredje liste av indikative grenseverdier for eksponering i løpet av arbeidet ved implementering av Rådets Direktiv 98/24/EF og amending Kommisjonsdirektiv 2000/39/EF
2019/1831/EU	: Europa. Kommisjonsdirektiv 2019/1831/EU om opprettelse av en femte liste over veiledende grenseverdier for yrkeseksponering
FOR-2011-12-06-1358	: Grenseverdier for kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet
2000/39/EC / TWA	: Limit-verdi - åtte timer
2000/39/EC / STEL	: Kort tids utsettelsesgrenser
2009/161/EU / TWA	: Limit-verdi - åtte timer
2009/161/EU / STEL	: Kort tids utsettelsesgrenser
2019/1831/EU / TWA	: Limit-verdi - åtte timer
2019/1831/EU / STEL	: Kort tids utsettelsesgrenser
FOR-2011-12-06-1358 / GV	: Maksimumsverdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker i en fastsatt referanseperiode på åtte timer.
FOR-2011-12-06-1358 / S	: Korttidsverdi på 15 minutter
FOR-2011-12-06-1358 / T	: Takverdi

ADN - Europeisk avtale angående internasjonal transport av farlig gods over vannveier i innlandet; ADR - Avtale angående internasjonal transport av farlig gods på veier; AIIC - Australsk inventar industrielle kjemikalier; ASTM - Amerikanst forening for testing av materialer; bw - Kroppsvekt; CLP - Klassifisering regulering for merking av emballasje; regulering (EF) nr 1272/2008; CMR - Karsinogen, mutagen eller reproduktive toksikant; DIN - Standard for det tyske institutt for standardisering; DSL - Innenlandsk substanseliste (Canada); ECHA - Europeisk kjemikalieforening; EC-Number - Europeisk Fellesskap nummer; ECx - Konsentrasjon assosiert med x % respons; ELx - Lastingssats assosiert med x % respons; EmS - Nødplan; ENCS - Eksisterende og nye kjemiske substanser (Japan); ErCx - Konsentrasjon assosiert med x % vekstrate respons; GHS - Globalt harmonisert system; GLP - God arbeidspraksis; IARC - Internasjonalt byrå for forskning på kreft; IATA - Internasjonal lufttransport forening; IBC - Internasjonal kode for konstruksjon og utstyr til skip som transporterer farlige kjemikalier i bulk; IC50 - Halv maksimal inhibitor konsentrasjon; ICAO - Internasjonal sivil luftfartsorganisasjon; IECSC - Beholdning av eksisterende kjemiske substanser i Kina; IMDG - Internasjonal maritim farlig gods; IMO - Internasjonal maritimorganisasjon; ISHL - Industriell sikkerhets- og helselov (Japan); ISO - Internasjonal organisasjon for standardisering; KECI - Korea eksisterende kjemikalieinventar; LC50 - Dødelig konsentrasjon for 50 % av en testpopulasjon; LD50 - Dødelig

PANDURO Clear lacquer Spray 150 ml

Utgave	Revisjonsdato:	SDS nummer:	Utskriftsdato: 29.03.2023
6.0	10.01.2023	102000000000	Dato for første utgave: 29.01.2014

dose for 50 % av en testpopulasjon (median dødelig dose); MARPOL - Internasjonal konvensjon for å forhindre forurensninger fra skip; n.o.s. - Ikke spesifisert på annen måte; NO(A)EC - Ingen observert (skadelig) effekt konsentrasjon; NO(A)EL - Ingen observert (skadelig) effektnivå; NOELR - Ingen observert effekt lastrate; NZIoC - New Zealand beholdning av kjemikalier; OECD - Organisasjon for økonomisk samarbeid og utvikling; OPPTS - Kontor for kjemisk sikkerhet og forhindring av forurensning; PBT - vedvarende, bioakkumulativ og toksisk substans; PICCS - Fillipinene beholdning av kjemikalier og kjemiske substanser; (Q)SAR - (Kvantitativ) struktur aktivitetsforhold; REACH - Regulering (EF) nr 1907/2006 til det Europeiske Parlament og rådet angående registrering, evaluering, autorisering og restriksjoner til kjemikalier; RID - Reguleringer angående internasjonal transport av farlig gods på skinner; SADT - Selvakselererende dekomposisjonstemperatur; SDS - Sikkerhetsdatablad; SVHC - emne som gir svært høye betenkeligheter; TCSI - Taiwan beholdning av kjemikalier; TECI - Thailand Eksisterende kjemikalieliste; TRGS - Teknisk regel for farlige substanser; TSCA - Toksiske substanser kontrolllov (USA); UN - Forente nasjoner; vPvB - Svært vedvarende og svært bioakkumulerende

Utfyllende opplysninger

Opplysningene i dette Sikkerhetsdatablad er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revidering. De gitte opplysninger er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, fjerning og utslipp, og må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Opplysningene gjelder kun for det angitte produkt alene, og ikke i kombinasjon med andre produkter eller i noen form for bearbeiding, med mindre dette er spesifisert i teksten.

NO / NO